

Giảng Dạy Tại Gia cho Cha Mẹ Có Con Trước Tuổi Đi Học Canada

Dự Án Chăm Sóc, Đặc Tính và Bao Gồm Mọi Người (CII)

Chăm Sóc, Đặc Tính và Bao Gồm Mọi Người

Dự Án Chăm Sóc, Đặc Tính và Bao Gồm Mọi Người giúp mọi người chú ý đến phần đóng góp vào xã hội của việc chăm sóc trẻ em hoặc những người khác trong gia đình.

Chính quyền không tính công việc chăm sóc khi đo lường mức tiến triển kinh tế như Tổng Sản Lượng Quốc Nội. Cả Tổ Chức Hợp Tác và Phát Triển Kinh Tế lẫn UNICEF đều nói rằng Canada không làm đủ mức để yểm trợ các gia đình.

Phụ nữ có trách nhiệm chăm sóc chính thường không được trả tiền hoặc được trả ít hơn mức xứng đáng và họ bị rủi ro có ít cơ hội hơn trong cuộc sống kinh tế, xã hội, và chính trị. Nam giới không chăm sóc trẻ em hoặc người khác, được hưởng lợi kinh tế và chính trị vì rảnh tay. Nam giới cũng ít có được mức độ hài lòng và thỏa mãn của việc chăm sóc gia đình so với nữ giới.

Dự Án này đã tìm hiểu được về những gì phụ nữ đóng góp qua việc chăm sóc bằng cách lắng nghe phụ nữ từ các nhóm văn hóa thiểu số tại Canada. Họ không có tiếng nói trong các cuộc bàn cãi công cộng. Nhưng họ biết tầm quan trọng về văn hóa và chính trị của *việc chăm sóc để phát triển đặc tính văn hóa*. Khi chúng tôi hỏi về giá trị của việc chăm sóc từ quan điểm này thì chúng tôi thấy câu trả lời là thật quan trọng cho tất cả người dân Canada.

Một số người Canada hỏi đường lối đa văn hóa gây dựng mối liên lạc xã hội hay gây ra bất ổn. Khi các cấp chính quyền và người dân trong cộng đồng cùng xét các chính sách hiện nay cho một xã hội đa văn hóa, các bậc cha mẹ di dân có bằng chứng quan trọng để chia sẻ. Các quan tâm của họ gồm:

- thông hiểu lẫn nhau giữa các thế hệ
- kính trọng các hy sinh trong quá khứ
- chống kỳ thị
- giao quyền cho cộng đồng
- bao gồm mọi người vào xã hội

Trong tập hướng dẫn này, chúng tôi nghe các phụ nữ đã tham gia các cuộc thảo luận của chúng tôi và đóng góp ý kiến của họ cho các cha mẹ khác, cho cộng đồng, và các chương trình. Chúng tôi hy vọng quý vị sẽ thấy hào hứng và xứng đáng tiếp tục cuộc thảo luận này

Trang 2 trên 27

Chăm Sóc Gây Dựng Tinh Thần Công Dân Đa Văn Hóa

- 1 Giữ vững các giá trị và niềm tin**
- 2 Kính trọng các hy sinh trong quá khứ**
- 3 Thông hiểu lẫn nhau giữa các thế hệ**
- 4 Giúp “hồi hương” dễ dàng hơn**

Chăm Sóc Gây Dựng Tinh Thần Công Dân Chính Trị

- 5 Chống kỳ thị**
- 6 Phát triển lòng tự trọng và hãnh diện**
- 7 Củng cố các cộng đồng**

Công Việc Này Có Nghĩa Gì cho Tác Vụ Cộng Đồng

- 8 Gắn bó để bắc cầu: kết nối các cộng đồng**
- 9 Trải qua kinh nghiệm xã hội Canada**
- 10 Học về các nền văn hóa và niềm tin ở trường**
- 11 Học sớm về văn hóa và ngôn ngữ**
- 12 Kính trọng thời gian dành cho việc chăm sóc**
- 13 Dạy về Văn Hóa và Bình Đẳng Phái Tính**

Chăm Sóc và Đường Lối Đa Văn Hóa

Đặc Tính Văn Hóa là gì?

Đặc tính văn hóa là về việc chúng ta tự nhìn vào mình như thế nào và kết hợp những đặc tính sau đây của chúng ta:

- các giá trị
- ngôn ngữ
- thực phẩm
- lịch sử
- các câu chuyện
- y phục
- những dịp tôn vinh
- quốc gia gốc
- màu da
- phái tính
- tín ngưỡng hoặc niềm tin.

Cha mẹ khuyến khích con cái hiểu và chấp nhận các đặc tính văn hóa của mình vì nhiều lý do. Quý vị sẽ tìm hiểu các lý do của họ trong phần thảo luận của chúng tôi.

Chăm Sóc để có Đặc Tính

Chúng tôi nói về chăm sóc trong tập hướng dẫn. Chúng tôi dùng chữ *chăm sóc* để chỉ công việc yểm trợ tinh thần và chăm sóc vật chất cho con hoặc cha mẹ hoặc thân nhân. Chúng tôi dùng *chăm sóc để có đặc tính* để chỉ việc cha mẹ chăm sóc cho con mà gồm cả giảng dạy về đặc tính văn hóa của họ.

Chăm sóc để có đặc tính thật quan trọng vì Hiến Chương Các Quyền và Quyền Tự Do hứa hẹn bảo vệ di sản đa văn hóa và các quyền Thổ Dân của chúng ta. Ý nghĩa thực sự của các quyền này sẽ phát triển dần và tùy vào chính sách và biện pháp bảo vệ của chính quyền.

Tinh Thần Công Dân Đa Văn Hóa Là Gì?

Khi chúng tôi nói về tinh thần công dân trong tập hướng dẫn này là chúng tôi nói về:

- Tham gia và cuộc sống và tiến trình quyết định của cộng đồng
- Phát triển cá tính tốt và các giá trị xã hội của trẻ

- Học các quyền và nhiệm vụ của một người dân trong xã hội Canada.

Tôi rất hãnh diện là một phụ nữ Phi Châu da đen. Nay tôi sống ở Canada, một xã hội đa văn hóa, mà nuôi dưỡng con cái có thể là một thử thách. Tôi tạo lập và yểm trợ đặc tính với các con bằng cách nuôi dưỡng con hầu như giống hệt như khi tôi được nuôi dưỡng. Tôi cố là một người mẹ tốt, thương con và làm gương cho con gái tôi.

- Tôi lưu truyền các niềm tin của chúng tôi.
- Tôi dạy con về các loại thực phẩm, quần áo, âm nhạc của chúng tôi và ngôn ngữ cùng thổ ngữ của tôi.
- Chúng tôi xem videos và phim tài liệu Phi Châu
- Tôi đưa con đến các phiên họp hàng tháng của nhóm cộng đồng của chúng tôi,
- Tôi đưa con đến các sinh hoạt văn hóa để con tôi tiếp xúc với người lớn và trẻ em từ quê nhà của tôi.

Tôi biết vai trò của tôi trong gia đình tôi trong cương vị người mẹ. Tôi dạy con tôi các truyền thống của người Việt. Tôi dạy con tôi

- kính trọng cha mẹ và người lớn khác
- học tiếng Việt và thực phẩm Việt Nam
- ăn mừng truyền thống người Việt trong những dịp đặc biệt
- tôn vinh kỷ niệm các anh hùng
- tôn trọng các cộng đồng khác
- đối xử công bằng với bạn bè và giúp đỡ.

Các Câu Hỏi

- Đặc tính là gì? Quý vị diễn tả đặc tính của mình như thế nào?
- Quý vị có chia sẻ đặc tính văn hóa của mình với các con hay không?
- Quý vị có gôm cả đặc tính văn hóa của mình vào công việc chăm sóc hay không?
- Quý vị chia sẻ văn hóa của mình với các con như thế nào?

Chăm Sóc Gây Dựng Tinh Thần Công Dân Đa Văn Hóa

1. Giữ vững các giá trị và niềm tin

Khám phá

Cha mẹ tin rằng nền văn hóa của họ có các giá trị quan trọng cho việc phát triển thể chất, xã hội, trí tuệ, đạo đức, và tinh thần lành mạnh của con họ. Cha mẹ gốc thiểu số muốn con họ nhận biết và gắn bó với các giá trị văn hóa của họ vì một số người tin rằng các giá trị này không thường thấy trong nền văn hóa Canada. Điều này thật quan trọng khi xét đến kỷ luật, cách cư xử, hoặc kỳ vọng vật chất của con họ. Chúng tôi không thể nói được cha mẹ sinh tại Canada có cùng hoặc các giá trị và niềm tin tương tự hay không. Nhưng một số cha mẹ di dân và Thổ Dân tin rằng có các khác biệt và họ lo ngại về việc đó. Do đó, cha mẹ thực hành các giá trị văn hóa hoặc tôn giáo với con họ, hy vọng con họ sẽ gắn bó với các giá trị đó.

Trẻ em tại Canada biểu lộ thái độ xấu khi nói chuyện với người lớn nhưng con chúng tôi vẫn giữ cách cư xử lễ phép. Các con tôi nhìn thấy thế thì hỏi, ‘Mẹ, tại sao anh đó lại hành động như vậy?’ Tôi hỏi ‘Con có thấy thế là đúng hay không?’ và con tôi nói không. Chúng tôi dành thì giờ dạy dỗ các con và chúng tôi không chiều con cho hư. Người Canada chiều con đến hư, nhất là trẻ nhỏ. Họ cho con bất cứ thứ gì trẻ muốn. Chúng tôi chỉ cho con những gì chúng tôi có thể cho.

Điều thật quan trọng đối với tôi là lưu truyền lại nền văn hóa của tôi cho con tôi. Nền văn hóa Phi Châu rất phong phú và tôi không muốn con tôi bị mất đi nền văn hóa đó. Tôi đã sống tại Canada khá lâu và tôi đã nhìn thấy cách sống ở đây. Trẻ em được nuôi dưỡng khác. Nếu quý vị so sánh một trẻ Phi Châu với một trẻ Canada, trẻ Phi Châu kính trọng người lớn 100% hơn trẻ Canada.

Các Câu Hỏi

- Các giá trị văn hóa nào quan trọng nhất đối với quý vị?
- Quý vị có muốn các con có cùng các giá trị này hay không?
- Các giá trị của quý vị khác như thế nào với các giá trị mà quý vị nghĩ là thông thường tại Canada?
- Quý vị xử trí với các khác biệt về giá trị như thế nào?

2 *Kính trọng các hy sinh trong quá khứ*

Khám phá

Cha mẹ dạy về văn hóa hoặc tôn giáo khi họ chăm sóc. Một số cha mẹ dùng thời gian này để tỏ lòng tôn kính các hy sinh của những người khác đã bảo vệ các giá trị hoặc niềm tin của họ. Nhiều người xem nền văn hóa là một hình thức tôn kính những người cao niên đã đầu khổ hoặc vất vả để bảo tồn đặc tính văn hóa. Cha mẹ người First Nations sùng kính những người cao niên của họ đã vất vả lưu truyền nền văn hóa trong các cộng đồng của họ, chống lại nỗ lực thuộc địa hóa và hệ thống trường nội trú.

Tổ tiên tôi tại Ghana đã làm một việc quan trọng cho chúng tôi: họ cho chúng tôi tất cả những gì họ có, ngay cả tính mạng của họ. Họ làm thế là vì lòng yêu thương, quan tâm, và tận tụy. Vì thế điều quan trọng đối với tôi là dạy các con tôi về nền văn hóa của chúng để chúng hiểu được.

Chúng tôi có loại vải dệt sặc sỡ (kente cloth) để tiêu biểu cho tự do, độc lập, và công lý trong nền văn hóa của chúng tôi. Vải này cũng giải thích lòng kính trọng và cảm kích đối với tổ tiên. Vì thế tôi tin rằng bất cứ người nào dùng vải kente cũng nên biết về lịch sử vải đó, và đó là lý do tại sao tôi kể cho các con tôi nghe về chuyện này.

Tôi cẩn thận dạy cho các con tôi biết về nền văn hóa của chúng, để chúng biết quý kiến thức của bà chúng và nỗi đau khổ của gia đình chúng, để chúng tôi có thể sống là Thổ Dân.

3 *Thông hiểu lẫn nhau giữa các thế hệ*

Khám phá

Các mối quan hệ giữa cha mẹ và trẻ em được vững chắc hơn vì có cùng lịch sử, phong tục, và ngôn ngữ. Nhờ đó mà họ hiểu nhau, thích gần gũi với nhau, và duy trì đặc tính của họ qua nhiều thế hệ. Đa số cha mẹ muốn các con họ phát triển một đặc tính Canada nhưng vẫn có chỗ cho ngôn ngữ gốc và các giá trị văn hóa của họ.

Mối liên hệ văn hóa gây dựng hệ thống gia đình liên quốc gia. Một số cha mẹ cảm thấy các con họ cần biết ngôn ngữ của họ để truyền thông trực tiếp và thực sự hiểu biết ông bà và những người khác trong gia đình thuộc các thế hệ trước.

Nếu con gái tôi lớn lên mà không biết nền văn hóa của chúng tôi, chúng tôi sẽ suy nghĩ thật khác nhau đến mức sẽ khó mà hiểu nhau. Con tôi sẽ nghĩ theo cách của người Canada và tôi sẽ nghĩ theo cách của người Albania. Do đó, sẽ khó tìm được cách đúng, thông hiểu chung.

Tôi hy vọng con trai tôi lớn lên gắn bó với nền văn hóa Việt. Sinh tại Canada, con tôi là người Canada gốc Việt. Tôi mừng là con tôi có các cơ hội cho tương lai, nhưng tôi buồn là chúng tôi có thể mất đi mối quan hệ thân thiết. Tôi lo lắng là con tôi sẽ quên tiếng Việt và tôi sẽ không hiểu khi con tôi nói tiếng Anh. Dần dần khi con cái và cha mẹ không còn hiểu nhau nữa thì sẽ xa cách nhau.

Tôi muốn các con tôi cảm thấy chúng là người Congo trước khi nghĩ mình là người Canada. Chúng phải chấp nhận và học về nền văn hóa của chúng tôi để lưu truyền cho con chúng. Nếu chúng không tự xem mình là người Congo, chúng sẽ không hãnh diện về cha mẹ chúng, chúng sẽ không học nền văn hóa của tôi, hoặc nghe lời khuyên của chúng tôi.

Tôi có trách nhiệm lưu truyền nền văn hóa và truyền thống người Hoa của chúng tôi cho các con tôi. Nếu tôi không làm thế, làm sao các con tôi có thể nói chuyện với thân nhân của chúng tại Trung Quốc? Tôi muốn các con tôi biết về họ hàng của chúng.

Các Câu Hỏi

- Các con của quý vị có
 - biết lịch sử văn hóa của quý vị
 - cùng cách thực hành văn hóa
 - hiểu lịch sử quốc gia của quý vị
 - nói cùng ngôn ngữ với quý vị hay không?
- Các yếu tố này ảnh hưởng đến mối quan hệ giữa con cái với cha mẹ như thế nào?

4 *Giúp “hồi hương” dễ dàng hơn*

Khám phá

Một số cha mẹ rời quê hương họ vì bị ngoại quốc xâm chiến, bạo động trong nước, giới quân sự cầm quyền, hoặc nội chiến. Họ không chọn cách di dân. Họ không xem Canada là nhà vĩnh viễn. Các cha mẹ đó muốn con của họ học *cách sống ở nơi khác* bằng cách học nền văn hóa và cách sống của quê hương họ, mà cả gia đình hy vọng sẽ trở về.

Ngoài ra, thuộc vào một hệ thống gia đình văn hóa cũng cung cấp mạng lưới an toàn cho trẻ nếu các em mất cha mất mẹ. Cha mẹ muốn các con họ biết ngôn ngữ, thực phẩm, và các truyền thống của quê hương. Họ sợ trẻ có thể cảm thấy như người ngoài giữa các thân nhân. Quen thuộc về tôn giáo và văn hóa sẽ giúp trẻ cảm thấy mình là một phần trong đó, nếu các em phải trở về quê hương.

Điều quan trọng nhất là các con tôi biết rằng đây không phải là quê hương của chúng. Đây là nhà tạm thời vì chúng tôi không thể sống tại quê hương. Chúng phải biết văn hóa và xã hội của chúng. Ngôn ngữ là điều đầu tiên—nếu chúng không biết ngôn ngữ thì không cách nào chúng có thể sống ở đó.

Các con tôi phải học ngôn ngữ thứ nhất của tôi, “Twi.” Nếu tôi không còn đây nữa, miễn là các con tôi biết nói tiếng Twi thì mẹ tôi hoặc bất cứ người nào khác trong gia đình tôi không biết nói tiếng Anh ... sẽ có thể nói chuyện được với các con tôi.

Là người Hồi Giáo sống ở phương Tây, chúng tôi phải dạy ngôn ngữ của kinh thánh Quran. Bằng cách học kinh thánh Quran, các con tôi sẽ học nền văn hóa Hồi Giáo từ nguồn thực thụ. Tôn giáo thật quan trọng cho các con tôi ngay cả khi sống ở đây.

Giáo dục rất quan trọng và một phần của giáo dục là giáo dục tôn giáo. Ta không phải quên đi tôn giáo, quá trình, và nền văn hóa của chính mình để hội nhập vào xã hội này.

Chăm Sóc Gây Dựng Tinh Thần Công Dân Chính Trị

5 Chống kỳ thị

Khám phá

Một số cha mẹ quan ngại về nạn kỳ thị. Trẻ em bị kỳ thị cần có lòng tự trọng cao độ và cái nhìn tích cực. Các em cần biết các câu chuyện cá nhân của mình để hỗ trợ các em khi gặp phải những cách đối xử rập khuôn tiêu cực. Dạy cho trẻ di sản văn hóa của trẻ sẽ giúp trẻ trong nỗ lực tranh đấu hàng ngày để sống tự do và đạt được các mục tiêu trong cuộc sống.

Các biến cố 9-11 là điểm đổi đời những gì người dân ở Bắc Mỹ nghĩ về Hồi Giáo. Khoảng cách khổng lồ giữa những người Hồi Giáo và không Hồi Giáo không dễ sửa chữa hoặc vượt qua.

Một trong những việc quan trọng nhất của tôi trong cương vị làm mẹ là tạo lập đặc tính cho các con tôi. Tôi đã chọn giới thiệu nền văn hóa của chúng tôi trước và để cho nền văn hóa này hướng dẫn các khía cạnh khác trong đặc tính cá nhân của chúng. Đã quá lâu rồi, gia đình tôi bị tước đi nền văn hóa của chúng tôi, bằng cách cấm nền văn hóa và việc sử dụng ngôn ngữ của chúng tôi. Tôi đã thay đổi tình hình và bảo đảm cho các con tôi nhìn thấy và nghe và trải nghiệm mọi khía cạnh của đặc tính văn hóa của chúng.

Giúp các con tôi gây dựng đặc tính của chúng cũng quan trọng như việc nuôi chúng ăn uống vì sẽ giúp chúng phát triển các sách lược sống còn. Tôi biết từ kinh nghiệm sống của tôi là có đặc tính thiếu số vững chắc có thể giúp bất cứ người nào phát huy lòng tự trọng, đối phó với nạn kỳ thị và kỳ thị chủng tộc, và để thành công trong cuộc sống. Mục đích của tôi là để giúp trẻ kiểm soát được cảm xúc và hành vi của chúng khi chúng bị kỳ thị chủng tộc. Trách nhiệm của tôi trong cương vị cha mẹ là giúp chúng vững mạnh trong tư tưởng để khi bị kỳ thị, chúng đã có chuẩn bị.

Các Câu Hỏi

- Quý vị có bị kỳ thị chủng tộc trong xã hội Canada hay không? Khi nào, ở đâu, và như thế nào?
- Quý vị phản ứng ra sao nếu một trẻ cảm thấy xấu hổ về nền văn hóa, phong tục, hoặc cách ăn mặc của quý vị?
- Ý thức hãnh diện về văn hóa và đặc tính của trẻ có giúp trẻ phát huy lòng tự tin để chống lại kỳ thị chủng tộc hay không? Bằng cách nào?

6 *Phát triển lòng tự trọng và hãnh diện*

Khám phá

Cha mẹ tin rằng khi trẻ hãnh diện về di sản và hoàn toàn phát triển các đặc tính thì sẽ gây dựng được lòng tự trọng. Lòng tự trọng gồm

- ý thức về giá trị bản thân
- tin rằng các chọn lựa trong cuộc sống thật quan trọng
- tự tin vào khả năng của mình

Có đặc tính vững chắc và hãnh diện giúp tăng thêm mức kiên tâm của một người và cũng tăng thêm khả năng đối phó với các thất bại. Chăm sóc có thể giúp học lòng tự trọng, tự túc, và độc lập. Chăm sóc có thể giúp tự nhận định, tức là đặc tính, cá tính, khả năng, và thái độ. Đây là cách họ tự nhận xét họ như thế nào so với những người khác và thế giới bên ngoài. Như vậy sẽ giúp một người chấp nhận và tôn trọng người khác.

Con trai tôi xấu hổ và yêu cầu tôi đừng đậu xe gần trường quá để các trẻ khác không nhìn thấy tôi. Con tôi sợ các câu hỏi về cách ăn mặc của tôi. Tôi nói với con rằng con nên nói cho bạn biết sở dĩ mẹ con ăn mặc như vậy là vì đó là một phần của tôn giáo chúng ta.

Rồi tôi đã bắt đầu làm việc tình nguyện ở trường. Các trẻ đều kính trọng tôi và con tôi hãnh diện. Tôi đã cho con trai tôi thấy là không có gì phải xấu hổ nếu chúng ta khác họ về mặt nào đó.

Con trai tôi phải học cách đối phó với các thành kiến và ý tưởng sai lầm về cách thực hành văn hóa của chúng tôi. Nếu không, em sẽ xem thường tôn giáo và cách sống của chúng tôi, và em sẽ lạc lối. Hoặc, em sẽ sống như một người bất ổn trong xã hội, không biết... là mình nên sống như cha mẹ hay như xã hội.

Trong một xã hội mà một người bị xem là công dân hạng nhì thì người đó cần phải có nhiều tự trọng và tinh thần tích cực trong cuộc sống vật lộn hàng ngày. Vì các con tôi sinh tại Canada có cha mẹ là người Phi Châu, thỉnh thoảng chúng gặp phải thiên kiến. Tôi cố dạy chúng phải chấp nhận chỉ trích và dùng đó như một phương tiện để trở thành mạnh mẽ hơn khi bị kỳ thị. Tôi dạy chúng về nguồn gốc của chúng. Tôi dạy chúng phải hiểu rõ giá trị đặc tính của chúng, nhất là khi tình trạng gọi người khác bằng một tên gọi nào đó thường xảy ra trong giới trẻ em. Tôi dạy chúng phải khôn ngoan về bản thân, gây dựng lòng tự trọng và tự tin.

Các Câu Hỏi

- Lòng tự trọng hay tự tin của quý vị có khác hay cũng như vậy tại Canada?
- Lòng tự trọng đó bị thay đổi như thế nào?
- Tình trạng này ảnh hưởng như thế nào đến khả năng đạt được các mục tiêu của quý vị?
- Tình trạng này ảnh hưởng như thế nào đến khả năng hỗ trợ các con của quý vị hội nhập vào xã hội Canada?

7 *Củng cố các cộng đồng*

Khám phá

Một số cha mẹ xem việc chăm sóc là một phương tiện chống lại đàn áp bằng cách dạy cho các con họ biết hãnh diện về chủng tộc, văn hóa, hoặc tôn giáo. Chăm sóc kết nối kinh nghiệm cá nhân nuôi dạy con cái của phụ nữ với quan tâm của họ về cộng đồng chủng tộc, thiểu số, hoặc tín ngưỡng của họ. Như vậy, chăm sóc ở nhà đóng góp vào việc phát triển cộng đồng.

Người mẹ đóng góp bằng cách giúp các con họ xác định quan điểm riêng về thế giới và ý thức về bản thân trong thế giới. Có thể cần có thì giờ chăm sóc tích cực để khuyến khích công dân xem trọng tính cách đa dạng và hợp tác, mà không chấp nhận tình trạng không khoan dung hoặc loại trừ.

Điều rất quan trọng là trẻ hoặc bất cứ người nào phải có ý thức mình là một thành phần. Đó là nhu cầu con người. Là con người, chúng ta cần truyền thông và giao tiếp với những người khác. Do đó, trước hết, con trai tôi phải hòa nhập với gia đình em. Khi trẻ em có đặc tính sắc tộc vững mạnh thì sẽ dễ kết nối với các nhóm sắc tộc khác.

Bằng cách chăm sóc, chúng ta giúp hình thành đặc tính. Chúng ta bắt đầu xác định con cái, và để chúng tự xác định đặc tính cá nhân của chúng. Khi chúng ta nuôi dưỡng con cái với một ý thức tích cực, mạnh mẽ về nền văn hóa của chúng ta, thì đó là phát triển cộng đồng. Khi chúng ta gây dựng đặc tính ở nhà, chúng ta gây dựng cộng đồng, và khi chúng ta gây dựng cộng đồng, chúng ta củng cố sức mạnh nói chung.

Các con tôi sẽ là đại sứ của tín ngưỡng của chúng tôi và sẽ đương đầu với thành kiến chống Hồi Giáo hơn là tôi trong cương vị người học Anh Ngữ. Tôi luôn luôn bảo các con:

“Các con phải trả lời. Các con phải giúp cho họ hiểu đây là tôn giáo của chúng ta; đây các truyền thống và phong tục của chúng ta. Các con phải trả lời, vì yên lặng là sai. Các con phải giải thích rõ về lập trường của chúng ta”.

Công Việc này Có Nghĩa Gì cho Tác Vụ Cộng Đồng

8 Gắn Bó để Bắc Cầu: Kết Nối Các Cộng Đồng

Khám phá

Nhiều cha mẹ di dân nghĩ rằng có các cộng đồng văn hóa vững mạnh giúp dễ bắc cầu kết nối với các nhóm văn hóa khác hơn. Chúng tôi không sợ họ; chúng tôi kết bạn với họ. Chúng tôi tin rằng các đặc tính văn hóa vững mạnh sẽ tạo lập:

- gia đình là một mắt xích kết nối mạnh mẽ trong xã hội
- hãnh diện về đặc tính và lòng tự trọng
- tôn trọng đặc tính văn hóa của người khác.

Các cộng đồng và đặc tính văn hóa vững mạnh cũng gây dựng:

- lòng tự tin để kết nối với người khác trên căn bản bình đẳng
- tôn trọng các khác biệt không đáng bất đồng ý kiến
- sức mạnh cá nhân để chống lại kỳ thị.

Di dân tin rằng duy trì đặc tính văn hóa và gắn bó với những người khác trong cộng đồng văn hóa của riêng họ củng cố được khả năng của họ kết nối với những nhóm khác.

Những thái độ nhận xét rập khuôn sẵn tác hại đến xã hội. Các con tôi sẽ cởi mở nhờ kinh nghiệm song ngữ với hai nền văn hóa. Chúng sẽ hiểu là một số người không biết tiếng Tây Ban Nha nhưng họ biết tiếng Triều Tiên, Punjabi, hoặc Hoa ngữ. Nuôi dưỡng con cái với hai nền văn hóa giúp chúng trở nên dễ chấp nhận. Và chúng tôn trọng các nền văn hóa khác, vì chúng muốn như thế cho nền văn hóa của chính mình. Chúng sẽ học trân trọng các truyền thống gia đình. Như vậy sẽ giúp chúng có lòng tự trọng, và có thể chúng sẽ cảm thấy muốn tìm hiểu về các nền văn hóa khác. Người ta phải cởi mở đón nhận thế giới mới đối với chúng. Tôi hy vọng các con tôi sẽ học điều này nhờ khả năng song ngữ.

Các Câu Hỏi

- Các con của quý vị có làm bạn với các trẻ khác thuộc cộng đồng văn hóa hoặc tín ngưỡng khác hay không?
- Các con của quý vị hiểu gì về các khác biệt chủng tộc hoặc tôn giáo?
- Trẻ có hẹn hò với các trẻ khác thuộc các cộng đồng văn hóa hoặc tín ngưỡng khác hay không? Chúng đi đâu và làm những việc gì?
- Quý vị có giao tiếp với cha mẹ thuộc các cộng đồng văn hóa hoặc tín ngưỡng khác hay không? Quý vị đi đâu và làm những việc gì với họ?

9 *Trải qua kinh nghiệm trở ngại ngôn ngữ và cô lập*

Chúng ta cần phải thận trọng là khi gây dựng các cộng đồng văn hóa phải không đưa đến tình trạng cô lập với xã hội Canada. Cũng cần phải học một trong các ngôn ngữ chính thức. Cần có khả năng ngôn ngữ để tìm việc và tham gia xã hội.

Những người sống trong cộng đồng văn hóa thiểu số của họ và không hội nhập vào xã hội Canada sẽ có vấn đề nếu họ bị kỳ thị hoặc gặp các khó khăn. Nếu không có những nguồn kết nối vững mạnh ngoài cộng đồng của họ, một số người mới đến không biết họ có thể nhờ giúp ở đâu.

Tại các tỉnh bang dùng Anh Ngữ là ngôn ngữ chính, khả năng Anh Ngữ là yếu tố thiết yếu để thành công. Cha mẹ và những người khác tìm kiếm trợ giúp cho các cơ hội huấn luyện Anh Ngữ cho chính họ. Họ cũng cảm thấy là các con họ cần được giúp thêm để học Anh Ngữ, ngoài hệ thống học đường. Việc này có thể ngoài khả năng tài chánh của gia đình, nếu họ cũng phải trả tiền huấn luyện ngôn ngữ thứ nhất của họ.

Tôi cảm thấy tôi không hiểu đủ Anh Ngữ. Trong những cuộc đối thoại thâm sâu, rõ ràng là người ta không hiểu tôi. Do đó đôi khi tôi cảm thấy tôi không phải là một phần của Canada. Vì tôi không biết Anh Ngữ, tôi cảm thấy rụt rè và cô lập.

Canada rất tốt đối với người Hoa. Có thông dịch viên khắp nơi và tài liệu bằng tiếng Hoa cho người Hoa. Trong thư viện và ngân hàng, nhân viên nói tiếng Hoa. Ở trường tôi cũng có thông dịch viên, do đó tôi không cảm thấy có áp lực gì ở đây. Sống ở đây thật tiện lợi. Sống ở đây không khác gì như sống ở Trung Quốc.

Quá nhiều người trong cộng đồng người Hoa không ra ngoài phạm vi thoải mái của họ. Họ không muốn làm bạn với các nền văn hóa khác. Các con của họ lại tiếp tục thói quen này. Chúng thích chơi với bạn bè người Hoa. Trẻ không có nhiều cơ hội thăm dò nền văn hóa địa phương vì cha mẹ chúng không bao giờ đi đâu hoặc quan sát thế giới bên ngoài. Chúng không biết nhiều về đời sống Canada. Chúng cũng không nghĩ là chúng cần biết.

Tôi chỉ giao dịch với nhân viên nói tiếng Hoa tại ngân hàng, mua hàng tại các cửa tiệm người Hoa, và tất cả bạn bè của tôi đều là người Hoa. Tôi nhận được thư và không biết là từ Hội Gia Cư. Tôi bỏ lơ thư đó. Sau đó Hội Gia Cư yêu cầu tôi dọn nhà hoặc phải trả \$1600 tiền thuê mỗi tháng. Tôi không biết tại sao. Cuối cùng, tôi đến văn phòng họ và có thông dịch viên ở đó. Mất thật nhiều thời gian để giải quyết vấn đề này.

Trang 20 trên 27 (blank)

10 Học về các nền văn hóa và niềm tin ở trường

Một số cha mẹ quan ngại về vị trí của nền văn hóa và tín ngưỡng thiểu số tại các trường công. Họ tin rằng các nhu cầu của con họ không thể đáp ứng được bằng cách giảng dạy hoặc sinh hoạt sau giờ học. Họ muốn có các thay đổi ở trường công, nếu không họ sẽ chọn trường tư đặt trọng tâm vào nền văn hóa hoặc tín ngưỡng. Nhiều di dân tự bỏ tiền cho con học trường tư, và thắc mắc tại sao chính quyền không tài trợ cho những trường đó như trường công.

Một số cha mẹ chọn trường tư thay vì trường công vì:

- Các con họ bị cô lập và kỳ thị vì đặc tính riêng của chúng.
- Cha mẹ đồng ý với đường lối của trường tư về kỷ luật và các hạn chế về tình dục, quần áo không nghi thức, và ngôn từ xấu.
- Cha mẹ muốn nhà trường củng cố các giá trị họ dạy con ở nhà.

Đồng thời, nhiều người Canada tin rằng các trường nên phát huy

- tinh thần khoan dung, thông hiểu, và kết nối giữa các nền văn hóa
- hợp tác và gắn bó với xã hội
- hiểu các giá trị Canada
- không đưa tôn giáo vào chính quyền và trường học.

Các con của chúng tôi sẽ học tại các trường Hồi Giáo những gì chúng tôi muốn bảo tồn và cách nuôi dạy con cái của chúng tôi. Các trường này có phương tiện thực hành những cách của chúng tôi, chẳng hạn như có chỗ riêng tư hơn và thiết bị phòng tắm đúng mức. Tôn giáo của chúng tôi thật quan trọng và giáo dục ở nhà thật quan trọng, nhưng nhà trường giữ một vai trò chính trong việc giáo dục con cái chúng tôi.

Ngay cả tại các trường tư, chúng tôi vẫn có cảm nghĩ là người Canada. Đây là một trường Canada Hồi Giáo, do đó họ có tất cả những trường công có trừ Ngày Valentine's hoặc Halloween mà hai ngày đó cũng không phải là về Canada. Chúng tôi đưa các con đến những đội túc cầu, trung tâm cộng đồng, lớp hockey, do đó nhà trường không phải là nơi duy nhất trẻ tiếp xúc với người khác.

Sau ngày 11 Tháng Chín, một số trẻ gặp khó khăn ở trường, nhất là thiếu niên. Và các thiếu niên Hồi Giáo này bị tổn thương thực sự. Do đó cha mẹ của trẻ phải nói chuyện với trẻ để cho trẻ biết cách đối phó. Một người mẹ nghĩ rằng trường công tốt hơn cho các con của bà nhưng đã có quá nhiều khó khăn và những lời lẽ kinh khủng. Do đó, bà đưa các con vào trường Hồi Giáo.

Lý do quan trọng nhất để cho con trai tôi đi học trường Hồi Giáo là để cho em học về tôn giáo của tôi. Ở trường công, con tôi có thể được dạy những thứ đi ngược với niềm tin của chúng tôi. Sau đó tôi sẽ phải nỗ lực gấp đôi để xóa bỏ những gì trẻ đã học và dạy trẻ điều đúng. Không dễ gì khi trẻ ở trường thật lâu và về nhà thì đã quá mệt để học về nền văn hóa và tín ngưỡng của trẻ.

Các cấp chính quyền có thể giúp chúng tôi về các trường Ả Rập và Hồi Giáo, vì hiện nay trường tư rất đắt. Khi chúng tôi có 2 hoặc 3 con đi học, thật khó để chúng tôi có khả năng trả tiền. Họ có thể giúp chúng tôi trả tiền trường tư. Hoặc có các trường công dạy về Hồi Giáo và cứu xét các điều luật Hồi Giáo, chẳng hạn như có phòng cầu kinh và dành thì giờ cho học sinh cầu kinh.

Các Câu Hỏi

- Các trường có tranh đấu chống kỳ thị bằng cách dạy về những nhóm văn hóa và tín ngưỡng tại Canada hay không?
- Kỷ luật nhà trường có cần thay đổi hay không?
- Nhà trường có nên dạy về các tôn giáo trên giới, thuyết vô thần, và thuyết không thể chứng minh được có thần hay không?
- Các trường có thể dạy các giá trị luân lý mà không xúc phạm đến bất cứ tín ngưỡng nào hay không?
- Các trường có xác định nền văn hóa Canada nếu họ phát huy một số nền văn hóa hoặc tín ngưỡng và cấm những nền văn hóa và tín ngưỡng khác hay không?
- Quý vị nghĩ như thế nào về việc chính quyền tài trợ cho các trường tôn giáo hoặc văn hóa?

11 Học sớm về văn hóa và ngôn ngữ

Trong những năm đầu, trẻ em có thể dễ học ngôn ngữ nhất.

Một số cha mẹ muốn hỗ trợ thêm cho khả năng ngôn ngữ thiếu số của con họ bằng cách gửi trẻ tại nơi giữ trẻ bằng ngôn ngữ của họ, nhưng có ít dịch vụ bằng ngôn ngữ thiếu số.

Một số cha mẹ quyết định *không* dùng các dịch vụ giữ trẻ vì các chương trình giữ trẻ bằng tiếng Anh có thể làm giảm khả năng ngôn ngữ thiếu số của con họ.

Các dịch vụ giữ trẻ của những người giữ trẻ tại nhà họ được gọi là “giữ trẻ gia đình”. Các dịch vụ ngôn ngữ thiếu số thường là ở các chương trình tại gia này. Khi các cấp chính quyền mở rộng thêm các dịch vụ giữ trẻ, họ nên thăm dò cách yểm trợ dịch vụ giữ trẻ gia đình để cung cấp dịch vụ có phẩm chất bằng ngôn ngữ thiếu số với mức lệ phí vừa khả năng tài chánh cho cha mẹ.

Nhiều cha mẹ trả tiền cho con đi học các lớp ngôn ngữ ngoài hệ thống trường công. Một số lớp này là sau giờ học, và một số được tổ chức vào mùa hè trong chương trình giữ trẻ. Các cấp chính quyền nên cứu xét xem tài trợ công cho các chương trình đó có đóng góp vào chính sách đa văn hóa của Canada hay không.

Sau khi các con tôi nói tiếng Việt thông thạo, chúng tôi gửi con cho nơi giữ trẻ. Nếu chúng tôi không đi đầu trong việc dạy cho con tiếng Việt cơ bản, thì sẽ rất khó để trẻ học sau này. Do đó tôi nghĩ rằng chúng tôi phải dạy con nói tiếng mẹ đẻ rõ ràng, rồi mới cho con học tiếng Anh.

Sau khi học mẫu giáo, con trai tôi dùng Anh Ngữ là ngôn ngữ thứ nhất. Em cần học tiếng của chúng tôi để có thể nói chuyện ở nhà với ông bà. Tôi mua sách vở bằng ngôn ngữ của chúng tôi, cho con đi trại, và dạy con tiếng của chúng tôi. Nhưng vẫn không đủ.

12 Kính trọng thời gian dành cho việc chăm sóc

Khi chúng ta chăm sóc cho con, đó vừa là công việc mà cũng là cách bày tỏ tình yêu thương. Phải có quyền có thời gian chăm sóc cho trẻ để khuyến khích một cuộc sống gia đình phong phú.

Một hệ thống gia đình vững mạnh giúp dễ tham gia sinh hoạt cộng đồng hơn. Hệ thống này là trọng tâm giúp một người cảm thấy họ là một thành phần và giúp hình thành ý thức về bản thân và vai trò trong cộng đồng lớn hơn.

Chính quyền không ngó ngang gì đến giá trị kinh tế của công việc chăm sóc. Phụ nữ chăm sóc nhiều hơn phần công bằng nên họ không được bình đẳng trong cuộc sống kinh tế và xã hội.

Phụ nữ có quyền có an ninh kinh tế, và hoạt động công cộng. Để hỗ trợ quyền này, nam giới cần được yểm trợ nhiều hơn để chia sẻ đồng đều công việc chăm sóc.

Nhiều gia đình thiếu số cho biết là lịch trình làm việc nặng nề của cả cha mẹ giới hạn thời gian dạy con họ về nền văn hóa, giá trị và ngôn ngữ của họ. Họ lo ngại là bị giảm mức quân bình việc làm – cuộc sống trong cương vị những người làm việc. Họ muốn có một xã hội nhìn nhận là mức quân bình giữa việc làm – cuộc sống đóng góp cho đặc tính văn hóa, vốn quan trọng đối với tất cả chúng ta.

Thời gian ở nhà với các con tôi thật quan trọng để lưu truyền nền văn hóa và ngôn ngữ Việt. Các con tôi thường nói tiếng Anh. Khi tôi bảo chúng làm việc gì bằng tiếng Việt, chúng không hiểu tôi. Cha mẹ thì làm việc khác ca nhau nên chúng tôi không có nhiều thời gian cùng nhau sinh hoạt với các con.

Thật khó để cha mẹ và con cái nói chuyện với nhau. Khi tôi muốn nói chuyện với các con, tôi không thể diễn tả tư tưởng và cảm nghĩ bằng tiếng Anh. Khi chúng muốn kể cho tôi nghe điều gì, chúng lại không biết diễn tả bằng tiếng Việt.

Chồng tôi và tôi làm việc khác ca nhau. Khi tôi về nhà sau ca tối, các con tôi đã ngủ. Vào buổi sáng, tôi phải chuẩn bị bữa ăn sáng, và lái xe chở chúng đi học. Tôi không có nhiều thời gian để nói chuyện và dạy con. Tôi rất buồn là không có đủ thì giờ cho các con tôi.

Tôi có ba con. Tôi làm việc toàn thời gian. Không còn thì giờ cho các con tôi. Nếu tôi muốn có thêm thì giờ với các con thì tôi phải nghỉ việc. Nếu tôi nghỉ việc thì ngân sách gia đình túng thiếu. Có bất cứ biện pháp yểm trợ hoặc bồi hoàn nào để giúp gia đình tôi nếu tôi nghỉ việc hay không?

Các Câu Hỏi

- Quý vị có thì giờ mỗi ngày để chia sẻ các giá trị văn hóa, cách thực hành, và truyền thống với các con hay không?
- Chính sách xã hội có xem công việc chăm sóc quan trọng về mặt văn hóa và chính trị hay không?
- Mức quân bình việc làm-cuộc sống có phải là vấn đề chính trị quan trọng hay không?

13 Dạy về văn hóa và bình đẳng phái tính

Nhiều nền văn hóa tại Canada áp dụng cách xã giao khác nhau cho nam và nữ, cho đảm nhận các vai trò khác nhau, khi trẻ trưởng thành. Có khuôn mẫu sẵn về việc phân chia trách nhiệm cho mỗi phái về vấn đề chăm sóc. Hiện nay, chăm sóc phần lớn là công việc của phụ nữ.

Về mặt sinh học thì phụ nữ phải sinh con và cho con bú sữa mẹ, nhưng các khuôn mẫu xã hội, văn hóa, và chính trị cho thấy khác biệt về ai là người chăm sóc.

Phụ nữ ít làm việc có lương hơn để họ có thể chăm sóc con cái nhiều hơn nam giới. Điều này đúng cho tất cả mọi người tại Canada. Một số kết quả không hay cho phụ nữ là họ nghèo hơn, lương thấp hơn, ít được thăng chức, hưu bổng thấp hơn, và bị bạo hành trong nhà nhiều hơn. Nam giới có được các quyền lợi kinh tế từ việc phân chia công việc này, nhưng họ lại không có được niềm vui của việc chăm sóc.

Các chính sách của chính quyền nhằm phát huy đa văn hóa có thể không lợi cho phụ nữ khi họ để cho nam giới tiếp tục cách thực hành cương vị tôn trọng.

Các bà mẹ người thiểu số hiểu tầm quan trọng về văn hóa và chính trị của việc chăm sóc, nhưng không phải lúc nào cũng đặt câu hỏi là tại sao phụ nữ phải làm việc đó. Các bà mẹ thuộc giới đa số cũng vậy, không đặt câu hỏi về việc phân chia công việc theo phái tính.

Các Câu Hỏi

- Giảng dạy về nền văn hóa sẽ giúp nam nữ xã giao như thế nào?
- Tại sao nam giới không chia sẻ công việc chăm sóc bình đẳng với phụ nữ?
- Có thể làm gì để thay đổi tình trạng này?

Cám ơn quý vị tham gia dự án này

Dự Án Chăm Sóc, Đặc Tính và Bao Gồm Mọi Người là công trình hợp tác ba năm giữa

- các chương trình
 - HIPPY (Home Instruction of Parents of Preschool Youngsters) (Giảng Dạy Tại Gia cho Cha Mẹ Có Con Trước Tuổi Đi Học)
 - HIPPY Thổ Dân
- Paul Kershaw từ
 - Viện Đại Học British Columbia, Khoa Nghiên Cứu Liên Ngành
 - Human Early Learning Partnership

Các kết luận ở đây sẽ được ấn hành trong các ấn phẩm học thuật cho các nhà khảo cứu và lập chính sách để họ cứu xét. Các kết luận này là từ khả năng chuyên môn của nhiều người, gồm

- Giám Đốc HIPPY, Debbie Bell,
- Giám Đốc HIPPY Thổ Dân, Tammy Harkey,
- chín thành viên khác của Toán Điều Hành CII, Rebecca Mo, Beatrice Feza, Miriam Chandia, Anh Mai Hoang, Robin Green, Dorothy Tabe, Fatemah Al-Khaliq, Rayhana Al-Khaliq và Fatima Al-Samak,
- 70 bà mẹ khác chia sẻ các câu chuyện của họ trong các cuộc phỏng vấn.